

Читалище

съвременна

брой 80, януари - февруари 2017

МЕСЕЧНО ИЗДАНИЕ НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „Д-Р ПЕТЪР БЕРОН – 1926 Г.“

ДА БЪДЕМ СЛЕДОВНИЦИ НА АПОСТОЛА

Елена АЛЕКОВА

На 6 октомври 1871 г. в писмо до богат българин във Влашко Васил Левски изповядва:

„Г-не, днешният век е век на свободата и равноправието на всички народности. Днес всеки притеснен и потиснат, всеки, комуто тежат робските синджери на врата и който носи жалостното и срамно име роб, е напънал всичките си сили – и нравствени, и физически – и търси случай да отърси от себе си по какъвто и начин да би било робското тегло, да разкъса робските вериги и да отстрани далеч от себе си името роб. [Всеки] иска да живее свободно и да се наслаждава на божията природа, [всеки] иска да бъде човек. Роби сме и ние българите. В нашата татковина върлуват турски разбойници и еничери и нашите долини ечат от робски въздишки и охкания. Но и ние търсим случай да разкъсаме робските вериги, да изгоним далече от земята си турските кеседжии, да подигнем и изградим храма на първата свобода и да дадем всекиму своето“.

Мнозина днес, а и не само днес, се питат защо българите отбелязваме тази трагична за България дата – 19 февруари, деня, в който тя загуби своя „един син“ (по Христо Ботев). Да си припомним думите от Евангелието на Иоан:

„Ако житното зърно, паднало в земята, не умре, остава си само; ако ли умре, принася много плод“ (12:24).

Само в светлината на това Иисус-Христово прозрение можем да разберем защо е важно да отбелязваме датата 19 февруари. Едничкият син на България падна в земята българска и само след няколко години България възкръсна. Така и пише един от великолепните публицисти на България в края на ХХ-ото столетие Стефан Продев:

„Неговата бесилка стана нашият кръст. Той увисна на нея не само за да спаси България, но и за да я разтърси. Да ѝ покаже слънцето и вълците. Тук е скрит един трагизъм, който няма равен на себе си. Ето защо за народа той е нещо повече от Героя. Той е светецът. Онзи най-скъп син, пред когото майка България винаги е стояла на колена, задавена от гордост и сълзи...“

Мерсия Макдермот в проникновената си книга за Васил Левски „Апостолът на свободата“ също е отбелязала този факт:

„Много лесно е един човек да бъде убит и закопан за вечни вре-

мена в тъмата и безмълвната земя с вързани ръце и пречупен врат. Но когато човекът е живял не за себе си, а е превърнал своя живот в дела и идеи, преминали в съзнанието на другите – тогава не е лесно да се прецени кога той е мъртъв. Ако турците са си въобразявали, че ще задушат свободата, като удушат нейния апостол, то скоро е трябвало да се разочароват. В този „ничий“ гроб под снеговете на София лежала само една празна черупка, докато по цяла България огнените семена вече тлеели в хиляди живи сърца в очакване само да премине бурята и да секнат риданията“.

Литературният историк и критик Петко Тотев, един от големите приятели на НЧ „Д-р Петър Берон – 1926 г.“, в своите „Единословия български“ (2016) подчертава и друга една страна от мисията на Апостола:

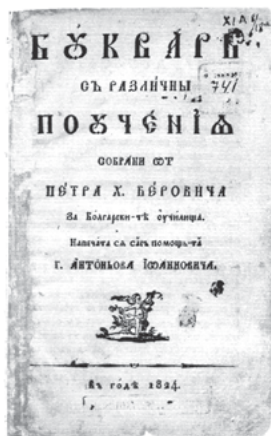
„Организацията на Васил Левски има пряка политическа цел – да се премахне деспотското, тиранското турско робство и свободна България да се изгражда като демократска република. Но никога не бива да се забравя: организацията на Апостола е вътрешна, т.е. тя не е само политическа, а навлиза в душата, в самата светая светих на човека, за да изгражда противосредства срещу себичността, своещината и разединението, срещу разрушителни страсти, минутни и безогледни, следвани от безразличие и инертност.“

Организацията на Апостола на българската свобода е революционна не само в смисъла на въоръжения бунт срещу турско иго. Зрее революция вътрешна, т.е. преодолява се робът в самите нас, защитават се – с еднакво мъжество – личното достойнство и съединените за обща цел народни сили“.

Днес повече от всякога се пита-ме: Готови ли сме наистина за тази „революция вътрешна“ в самите нас? Готови ли сме освен личното си достойнство да защитаваме и достойнството си на народ? Всеки от нас знае отговора на тези въпроси и в зависимост от него знае къде точно е мястото му по този път, бележещ посоката от личното към общото, от личностното към народното.

Да бъдем достойни следовници на българския Апостол, на едничкия син на България, поел към безсмъртието на 19 февруари 1873 година!

(Още по темата – на стр. 4)

УМНИ ОТВЕТИ

Солона попитаха на един собор безумен ли е, та молчи, или нема що да рече. А той отвеща:

Возможно ли е да молчи безумен човек?

Попитаха Симонуда, защо със молчението си ище да ся покаже гобър пред хората, а той отвеща:

Защото много пъти ся показях (станях пишмен), чи хортувах, а никога чи молчах.

Авсимах попита Филипуда: Шо щеш да ти дам? А той рече: Моля ти ся да не ми кажеш нищо от скритите си работи.

Философът Зинон бияше слугата си, чи открадна едно нещо. И като той ся управдяваше и глумеше, чи му било писано да открадну, писано ти е било и да та бият, рече му философът.

Алфонса, царят арагонски, попитаха гали е възможно да усиромашеш, а той отвеща: Не бе възможно, ако ся продаваше учението.

Агисила попитаха: Мужеството ли е по-горно или правдината? А той рече: Ако бяхми вси праведни, не ни требаше мужеството.

Из четвъртия раздел на „Буквар с различни поучения, собран от Петра Х. Беровича за българските училища“, известен като „Рибен буквар“ от Петър Берон, 1824 г.

ЛИТЕРАТУРНА ГОСТОПРИЕМНИЦА

В ПОЛУМРАКА НА СПОМЕНА

Поредното издание на Литературната гостоприемница при НЧ „Д-р Петър Берон – 1926 г.“ с водеща Надежда Захаријева се състоя на 23 февруари 2017 г. в Клуб „Студио 5“ на НДК с поезията на Михаил Белчев. Музикално-поетическата вечер

бе под наслов „В полумрака на спомена“. Стихове на поета бард от едноименния юбилеен сборник с негова лирика прозвучаха в изпълнение на Кристина Белчева. Самият Михаил Белчев изпълни свои знакови песни. Хайгашод Агасян, написал музика по много от стиховете на поета, също се включи в програмата със свои изпълнения.

Стихове от Михаил Белчев – на с. 2

ПОПЪТНИ СРЕЩИ

На 18 март 2017 г. в Пролетна зала Литературна гостоприемница при НЧ „Д-р Петър Берон – 1926 г.“ с водеща Надежда Захаријева посрещна поредния си гост – емблематичния поет Найден Вълчев, който на 30 август т.г. ще навърши 90 години. Творческата вечер бе по повод излизането на петокнижието

му „Попътни срещи“. Белетристът Банко П. Банков говори за творчеството на госта ни, а Надежда Захаријева прочете думите на Здравка Евтимова, адресирани до поета. Найден Вълчев благодари сърдечно на организаторите и разказа интересни истории от своите „попътни срещи“ с писатели, общественици, музиканти, наши и чуждестранни приятели. Вечерта бе озвучена от изпълнението на пианистката проф. Благовеста Константинова.

Проф. Банко П. Банков за Найден Вълчев – на с. 3

В ПОЛУМРАКА НА СПОМЕНА

Михаил БЕЛЧЕВ

ПОД ДЪРВОТО

Под дървото на стария спомен
и мъждукаща кротко тъга,
около масата на разгори
този живот ни събра.

Мълчаливо насядахме всички,
кой ни беше поканил, не знам.
По ръцете накацах птици,
но с човешки лица.

Появи се отнякъде вятър
завъняха внезапно листа,
облак някакъв мена отнесен
и се разплака светът.

Никой нищо не чу да се каже,
Върху масата времето спря.
Знаех само, че ражда се песен
за живота, но и за смъртта.

СПОМЕН

Беше звън на китара,
после хаос и страх.
Всичко стана на гара
с остър писък на влак.

Някой маха с ръката
на лице зад стъкло.
Нещо трака в сърцето –
колела, колело...

После стана раздяла,
някой хвърли цветя.
Тръгна влакът оркестър
към една самота.

Вътре пътят се клати
ту насам, ту натам.
С няколко непознати
все едно че си сам.

Беше звън на китара,
после хаос и страх,
Всичко стана на гара с
остър писък на влак.

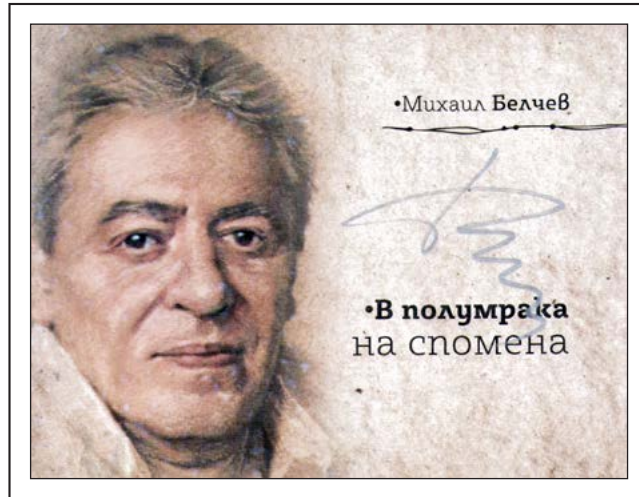
ЗАВРЪЩАНЕ

Завръщането ми е трудно
дори да ме очаква някой.
Лицето му ще бъде чуждо
и чужда ще е всяка гара.

С ръцете си ще върна влака,
отнасящ ме към неизвестност.
Ще скърцат зъбите ми в мрака
на един тунел от вечност.

Дано ми стигне само вяра,
че ще намеря все пак някой,
дори и почернял от сажди,
единствен той да ме познае.

Ще оследея чак накрая,
когато мракът се разкъса,
и със събраната умора
аз в слънцето ще се окъпя.

БЕЗСЪНИЦА

По стълбите тичат
загъхани струни.
В празната къща се буги от сън
прашна китара.

От ъглите тръгват
забравени гуми.
В прозореца някой подсвирква
и сяда отново до мен.

Лица и огньовете
под мен се прегръщат.
Земята се свижда от мъка
по чужда планета.

Пулсира небето
и някой се връща,
захвърлил монета зад себе си
някога в стария двор.

Лица и огньовете
под мен се прегръщат.
Земята се вдига на пръсти и нежно
целува небето.

Кога ще се върнеш?
Кога ще се върнеш?
От тъмното песен възкръсва
и сяда отново до мен.

Изсъхна лозата
към тебе извита.
От дългото чакане времето спря
в мойто огнище.

Кога ще се върнеш?
Кога ще се върнеш?
От тъмното песен възкръсва
и сяда отново до мен.

МАЛКО НОЩНО КЪПАНЕ

Да влезеш бавно в една река,
да съблечеш всичко от себе си.
Да се огледаш там и след това
на брега да хвърлиш грехите.

Не е ли раждане, а и край,
след многото дълго умване
да си решиш вече, че отсега
ти не дължиш нищо никому.

Какво по-шантаво от това
да се спънеш в един хлъзгав камък
и да се прегърнеш на дъното
с оркестъра на „Титаник“.

В ПОЛУМРАКА НА СПОМЕНА

В полумрака на спомена
по-брадясал отвсякога
аз се оглеждам сега.
Нищо ново под слънцето,
само гето загъхвам се,
цом изкача стъпала.

Беше време за размисъл,
за раздели и истини,
за шепот и виковете.
В полумрака на спомена
чакат мои приятели,
дошли не знам откъде.

Сядам кротко на масата
и се вглеждам в лицата им,
мускул не трепва дори.
Този път се събираме
не така, както винаги,
а за да си помълчим.

Ще се срещаме сигурно
след години на масата,
в стаята, в същия час.
Все по-близо до ангела,
който всеки път тихичко
ще взема един от нас.

ЧАСОВНИК

Зад завоя на времето
със стрелката, по-малката,
аз се закачам сега.
Без да мисля, настигам я,
тя ми връща, залитайки,
някаква стара тъга.

Зад ограда от сънища,
непрекъснато хубави,
времето легна да спи.
От часовника славейче
взе да нее завинаги,
иска да ме продължи.

Ще опипвам стените си,
боядисани в минало,
за да не се изморя.
Ослепял от признание
на любов, свита в гърлото,
стигам до чаша вода.

Зная, в края на стаята
ще отворя прозореца
и ще помахам с ръка.
После с другата бавничко
ще се слеем завинаги
точно в дванайсет часа.

ЗАЛЕЗ

Откъснах вече този ген
от календара на земята,
когато слънцето се спря
в картината ми на стената.

На избледнялото платно
забравен кораб се събуди
и късен гларус не успя
през слънцето да се промуши.

Преди да изгори докрай,
крилата му се позлатиха,
на палубата екна вик
и после всички стана тихо.

Тревогата ми завъня
отново в празната ми стая
и чувствах, че и аз горя,
и нищо повече не зная.

А слънцето закри очи
и бавно слезе към морето.
Във стаята ми две сълзи
до късно тази нощ ще светят.

ПО ПЪРВИ ПЕТЛИ

От шума на много хора,
от досада и умора
към съня си тръгвам и мълча.
От пера на късни птици,
от заплетените жици
не намирам своята врата.
Откога не съм се връщал
в този град и в тази къща,
откога ключът рждясва в мен?
Под прозорец на мечтател,
от тъга по стар приятел
ще осъмна с цветето във ръка.
По първи петли
закъснели следи
преминават през мен
и потъват в очите ми
сутрин.

Прах от звезди
и подкови звънят
на протрития праг
и възкръсва денят ми
сутрин.
От вика на някой буген
от смеха на някой влюбен
ще усетя, че съм жив и нужен.
Сред пера на ранни птици,
сред безброй висящи жици
ще намеря своята врата.
Откога не съм се връщал
в този град и в тази къща,
откога ключът рждясва в мен?
Под прозорец на мечтател,
от тъга по стар приятел
ще осъмна с цветето във ръка.
По трети петли
уморени мъгли
се разкъсват от страх
и се впиват в прозореца
сутрин.
Старият ключ
се огъва от студ
и го няма гомът,
и я няма вратата
сутрин.

НА ПАТРИАРШЕСКА ВЪЗРАСТ – С МЛАДЕЖКИ ПОГЛЕД (През тази година Найден Вълчев навършва деветдесет)

Банко П. БАНКОВ

След като се разделихме с Валери Петров, мярката за талант в българската лирична поезия държат Найден Вълчев и Петър Караангов. Стиховете на Караангов са пастелни, докоснати от мека скептичност и деликатна меланхолия. В стиховете на Найден Вълчев скепсисът, смирението, неизменни спътници на дълбоката възраст, са акварелни, просветлени, каквото изначално е творчеството му.

За мен Найден Вълчев е Найден, такъв го усещам от години. Когато пишем или говорим за други, ние неизбежно ги виждаме през себе си. Не мога да избягам от първата ни среща, когато говоря за него. Преди две епохи време той ми подаде ръка и ме въведе в тогавашния храм на литературата, списание „Септември“. Оттогава макар да не сме контактували на пиетие и чаша, винаги съм усещал, че благосклонно следи накъде вървя, докде съм стигнал. Имам малък грях към него, започнах с поезия, а ора бразди в прозаичната нива, но той деликатно ме окуражава, теши ме, че не съм сбъркал.

Навремето в „Септември“ работеха знакови имена – Камен Калчев, Елисавета Багряна, Найден Вълчев, Вълчо Раковски, Станка Пенчева. Приглушена светлина под зелени настолни лампи, тих говор, висока възискателност, съчетана с покровителствено отношение към дебютантите. Найден, тогава трийсетина годишен, беше строен, какъвто е и сега, с дружелюбно излъчване, портрет на майка си, баба Неда, която имах шанса да видя.

Да се проследи фактологията на живота и творчеството му е тема за докторат. Роден е през 1927 година в Брестница, слънчево „градско село“ в златна долина, в скутите на Балкана. Години наред циментен прах от Златна Панега душеше Брестница, керемидените покриви на хубавите, но пустеещи къщи все още насивяват. Завършва право в Софийския университет, не един талантлив български писател започва пътя си като юрист, правото – като литературата – е човекознание, но трудът се заплаща различно, героите на поета и адвоката са различни. Редактор в „Български войн“, „Народна армия“, „Септември“, „Съвременник“, председател на Съюза на преводачите. Автор на десетки стихосбирки, между които „Пъстра палитра“, „Северна светлина“, „Зърна за посев“, „Младата и старата луна“, та чак до пет тома избрани съчинения. Той е поет песенник – стиховете му са вдъхновявали десетки български композитори, като се почне от Любомир Пипков, през Йосиф Цанков и Петър Ступел, та до Тончо Русев и Митко Щерев; пели са ги гласовити певци като Георги Кордов и Паша Христова. Автор е на спомени за талантливи български, руски и белоруски писатели, публикувал е неизброими преводи на творби от европейски и по-специално славянски поети. Опитал да ги извадя от един-единствен електронен сайт – „Литературен свят“, стигнах донякъде и потънах – Адам Мицкевич, Борис Олейник, Якуб Колас, Нил Гилевич, Михаил Исаковски, Едуардас Межелайтис, Расул Гамзатов, Роберт Рождественски, Ласло Наги и още, и още. Само поетът преводач знае колко творческа енергия, колко вечери будване гълта работата над чуждоезиково римувано слово, за да намериш точното му внушение на български.

Колко бъдещи собствени стихове чакат, за да се родят и току виж си тръгнали, докато преводачът гребе от въображението си, за да пресъздаде образ, изписан с думи на друга азбука. Найден е заслужил деятел на културата, носител на наградата „Димчо Дебелянов“, на награди от Съюза на българските писатели, на Съюза на преводачите, на високи чуждестранни литературни отличия.

Той е изключително надарен словописец. В днешната ни поезия, препъвана от грапав ритъм и бедни, приблизителни рими, стиховете на Найден са музика, изтръгната от многогласен оркестър. Интимно тих, песенно напевен или бодър маршов ритъм във всички познати стъпки – хорей, ямб, дактил, амфибрахий и анапест, при това ритъм, който не е плод на формални търсения, а е естествено разчетен в темата; дълбоки, звънки рими, които пронизват навътре стиха, заковават смисъла. Като техник по образование ще си позволя да сравня многосричковите рими у Найден с анкери, които укрепват ронливи скатове край пътищата. Не ги ли вкове творецът в тялото на стиха, то може да се разсипе, да не се запомни.

Той започва да твори, когато българската поетична нива е оградена от високи идеологически зидове, каквито теми са позволени вътре – такива. Но неговата впечатлителност, претворяването на случката в чувство, езиковата гъвкавост, живописната плътност, художествената сбитост са категорично изявени и в най-ранните му стихове, писани в онова зиморничаво, схоластично време. Но нека да оставим Найден да ни говори със собствените му думи:

Акварел, 1960 г.

Планина.

Пасбища.

Тихи облаци.

Белорунни стада в бял равнец.

Би помислил човек, че са облаци,

Ако нямаше звън на звънец.

Каква грабваща цветна картина в петнайсет думи, ритмичен бързей с ударена последна сричка, не е нужно да знаем, че е в анапест.

„Селски залез“, 1960 г.

Следобедният дъжд за миг престана.

Денят разцъфна още по-засмян

и залезът далече зад балкана

за слънцето разпери светъл стан.

Започна пир в пембените му шатри.

Но облакът не се остави. Той

оправи гривата си надве-натри

и още чувстваш сили за порой,

препусна черния си кон на запад.

Настигна слънцето. Със луда стръв

те пак се сбиха. Почнаха да капят

по върховете светли капки кръв.

Раниха облака. Той сведе рамо,

съсечено от слънчевия меч.

Върхът го взе във скутите си. Нямо

помръкна слънцето след тая сеч

и тръгна към задморската си къща...

Утихна. Гаснат сетните лъчи.

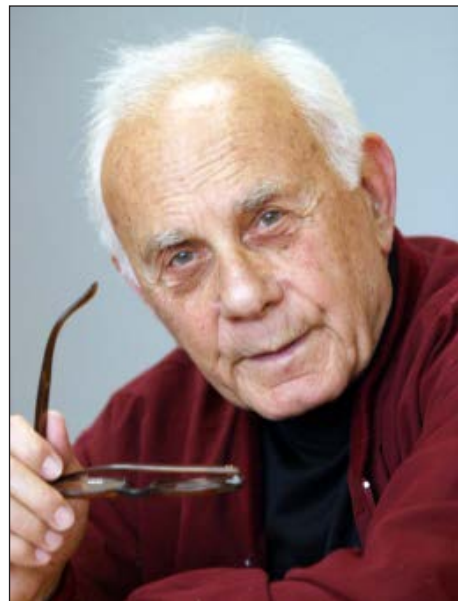
Отнейде някаква тръба могъща

отбой ли свири, че така ечи?

О, не. От паша кравата се връща

и жадно за телето си мучи.

Ето го другото лице на лирика, леко намигва, подръпва чергата под краката

на прехласнатия от пейзажа читател. А стъпката тук е маршова, ямб, нали се описва битка.

Но Найден не е само пейзажист, той е признат песенник, дай боже на всеки поет да напише текст като Найденовата „Една българска роза“. Ето друг популярен негов текст:

Кой е той? Или може би тя?

Ведър, слънчев и син е просторът,

дървесата се будят от сън...

Някой чука на моя прозорец

и ме вика навън.

Кой е той? Или може би тя?

Или може би това е просто пролетта?

Нейде тихо хармоника плаче

и разсипва китарата звън...

Някой топло ме вика във здрача

и ме маме навън.

Кой е той? Или може би Тя?

Ах, това е, ах това е просто пролетта!

Смяна на стъпката, синкопи, скъсяване на фразата. Композиторе, сядай на пианото.

Още в онези ранни години лирика го теглят и абстракциите, осмислянето на труда, на човешкото съществуване.

Щастлив поет е оня, който в светъл ритъм

ще въплъти след много труд поезия,

слепаща със секундни мълнии, с каквито

гори магнезия,

но и спокойно топлеца пръстта,

цветята

и хората, и птиците, и зрънцето

със трайна, хлебородна светлина,

каквато

излъчва слънцето.

Отново скъсена, синкопирана фраза в последния ред, тя заковава мисълта като куршумен изстрел, като сребърен гвоздей.

В поезията на зрелия, четирийсет годишен поет навлизат други герои, релефната картинност все повече е натоварена с мисловна многозначност:

Жена

Кажы коя е първата жена

на твоите момчешки дни и ноци?

Залезе тя при изгрева си още

с нетрайна романтична светлина.

Кажы коя е нежната жена,

която ти все още не забравяш?

Забравям я. Вълната се смалява

когато дойде другата вълна.

Кажы коя е тъмната жена
която те направи суха пепел?
Държи един угаснал въглен в шепата
и в него няма капка топлина.

Кажы коя е вечната жена,
която в теб до края ще живее?
Не чуваш ли? Тя моя син люлее
Със своята вечна песен: – На-ни-на.

А сега да скочим напред-напред, в днешно време, в „електронния“ Найден, от страниците на сайта Литературен свят, списван от Георги Ангелов, баща на толкова бездомни откъм стряха, фондации и издателства талантливи творци. Найден е тънко ироничен, социално чувствителен, зрял поет – патриарх:

Мъничък миг

От музея на Шекспир във Страдфорд
си купих молви.

– О, молви за сонети! – си рекох.

И малък мотив

закуцука отнейде към първата

стъпка на текста.

– А защо си не купи и гума? –

попита ме Шекспир.

И се върнах. И купих.

И светна навън вечерта,

но внезапният оня мотив

като дим отлетя.

И сънувам как Шекспир от някоя своя пиеса

се покаже и тихо: – Сонетите, каже, къде са?

Ами те, тези есенни лебеди, де да ги знам

дали в някой жълт залез ще плеснат

с криле и насам...

Но все пак ми остана спасен,

непромът, неразсейван

този мъничък миг от далечния

Страдфорд на Ейвън.

Ето го талантът в пълното му измерение, широта на размисъла и събраност в мига, привидна непринуденост, делничност на разказа и дълбочина на прозрението за преходност, за мимолетност, впечатляващ пример за римното и ритмично богатство на езика ни. И не бил нужен закон за запазване на българския език?!

Колко важно е провидението да отпусне дълъг творчески път на таланта, за да може да се изяви многостранно, да е верен на себе си, но и да е адекватен на течащото време. Късният Найден е социално ангажиран, но без трафарети, без партизанщина:

Несретник

Обут в различни две обувки,

подложил под глава каскет,

Той спи под сребърните букви

на киното. Изпит и блед

като средновековна щампа,

сънува рая бос и гол

и свети уличната лампа

над него като ореол.

Нужни са му все по-малко думи, за да каже повече:

Лястовиче гнездо

Под стряхата е някъде,

ала къде го?

Скрило се на завет,

но и на ачик,

от кал и сламки е слепено,

а пък в него

какво небе...

И колко чурулик.

ВАСИЛ ЛЕВСКИ – ПЪТЯТ КЪМ СВОБОДАТА

На 17 февруари 2017 г. в Просветна зала по повод 144-годишнината от гибелта на Апостола НЧ „Д-р Петър Берон – 1926 г.“ организира среща на ученици от 139 ДУ „Захарий Круша“ с доц. д.ф.и Ивайло Христов. В самото начало актрисата Богдана Вулпе изпълни вълнуващ рецитал по стихове от Христо Ботев и Иван Вазов. Водещата д-р Елена Алекова представи гостата като народопсихолог,

литературен критик, публицист, научен работник и преподавател, който впоследствие изнесе лекция на тема „Васил Левски – пътят към свободата“. Учениците също се бяха подготвили подобаващо за случая. Борис Дочев, Виолина Дончева, Иванина Игнатова, Евгения Александрова, Елиа Парашкевова, Цвети Пенчева, Матей Недялков, Християн Гюпчанов и Александра Петкова от

VI-а клас изпълниха рецитал по свои размисли и стихове за Левски.

„Всички знаем – написаха те, – че Васил Левски е дал живота си за свободата на Отецеството. Една от най-популярните му мисли гласи: „Ако печеля, печели цял народ, ако загубя, губя само себе си“. Тя показва, че Левски не е мислел само за себе си, но и за доброто на тогавашните и бъдещите българи (тоест

всички нас). Изрекъл е и думите: „Ние сме във времето и времето е в нас“, които ще останат завинаги в световната съкровищница на човешката мисъл. Всички казват, че тогава е било друго време, и че всеки би извършил такива велики дела, но никой не се замисля колко всъщност му е било тежко. Защото за това се изискват действия и усилия, а не само думи.

Левски нищо не искал за себе си. Той е бил безкористен, честен и всеотдаен. За нас, децата, днес той е образец за смелост, родолюбие, свободолюбие, мъдрост, далновидност. Бихме по-съветвали днешните политици да мислят като него за народа си и за неговото благоденствие. Да бъдат честни и безкористни спрямо отечеството, а не егоисти. За нас,

децата, днес той е и образец за поведение и отношение към хората. Затова нека се преклоним пред делото на този велик българин, за когото думите не стигат“.

Свои есета за него прочетоха Иванина Игнатова от VI-а, Наталия Манчева и Анжела Дачева от VII-а клас, както и Петя Илкова и Христина Василева от VII-б клас (две от които публикуваме).

ПРАТЕНИКЪТ НА СВОБОДАТА

Всеки истински родолюбец произнася с трепет и преклонение името на Левски. Той е сред най-светлите личности в българската история. Личност, чието дело не се забравя, защото е свързана с изконна човешка ценност – свободата. Тя е идеалът, за който героите жертва живота си.

Ето защо народът го е нарекъл Апостолът на свободата. В името на свободното Отечество Левски се е отрекъл от себе си и личните си интереси. Без умора е обикалял поробените градове и села, основал е комитети, пробуждал е народното съзнание. Всявал е страх и почит у поробителите. Дори

те са се възхищавали на неговата съобразителност, острия му ум и проникателност. Известен е разговорът между двама турски военачалници, единият от които казва, че с Левски свършено, ще бъде обесен. Другият, по-мъдрият от тях, възразява, че обикновените хора живеят за да умрат, а вечният

живот, безсмъртието на Левски започва от бесилото.

Оказал се е прав. Повече от век Левски живее в сърцата на хората. Възхищаваме се на изключителната му смелост, честност, всеотдайност, чувство за справедливост. С трепет четем тефтерчето, в което са отбелязани

и отчетени и най-дребните суми от народните пари, използвани за делото. И сега ни впечатляват думите му, пропити с мъдрост и далновидност: „Времето е в нас и ние сме във времето. То ни променя, ние него – също“.

И днес, когато се изправим пред портрета на Левски и зоркия му поглед, възкликваме: „Нужен си ни и днес, Апостоле! Нужни са ни

такива кристално чисти личности, които да ни водят напред, да вдъхнат духовна сила и упора на народа ни.

Прекланяме се пред неговата мощ и неговото обаяние, гордеем се с величавия му подвиг. Левски е и ще си остане светиня за всеки истински честен и достоен българин!

Петя Илкова
76 клас, 139 ОУ
„Захарий Круша“

ЛЕВСКИ

Левски е една от най-светлите личности в българската история. Поколения наред се прекланят пред великото му и безсмъртно дело. Произнасяме името с възторг и гордост. Благовеем пред портрета с изразител-

ните сини очи, вперени напред в бъдещето.

Левски е скромен и честен човек, готов да даде живота си за родината, без да търси облаги за себе си. Безстрашно обикалял земите ни, за да създава комитети и да помага

на хората. Посвещава живота си на борбата, тъй като вярва, че това е единственият път към така исканата свобода. Едни от мислите, които съпътствали революционера били: „Ако спечеля – печеля за цял народ, ако загубя – губя само мене си...“

Името на Апостола е легенда. Когато днес

разсъждаваме върху проблемите на съвременната действителност, си мислим колко много се нуждаем от хора като него.

Ще пазим в сърцата си светлия му лик и там ще живее вечно.

Наталия Манчева,
7а клас, 139 ОУ
„Захарий Круша“

НА ПАТРИАРШЕСКА ВЪЗРАСТ – С МЛАДЕЖКИ ПОГЛЕД

От стр. 3

Писецът му може да бъде сатирично остър, но никога – вулгарен:

Учтив автограф

С уважение и почит – без задължение за прочит.

Или...

Младата смяна

Ний си казахме: – Апостоли! Те ни казаха: – А постове?

За новите стихове на Найден трябва да се говори и пише отделно. Той е пазител на високото майсторство при втъкване на образи, чувства и идеи в ритъм и рими, все така е привлекателно демокра-

тичен в изказа си, но сложен, многопластов, иска вслушване – както е при късния дядо Верди. Ще си позволя нова дума, късният, днешният Найден Вълчев, иска вчитане.

Накрая ще завърша с едно негово прозрение отпреди четирийсет години, което открих в книга, подарена ми с негов автограф:

Четирийсет и четири годишен.

Добре звучи.
Макар и не съвсем.
Но ти вървиш със порива предишен.

Върви,
не ще се лесно предадем,
и просто си ори браздата черна,

засявай в студ,
жъни във жега,
сам,
че там,
на края ѝ,
те чака верна
везната на годините.
Чак там.

От толкова неща
отдъхваш:

– Бяха.
За толкова въздъхваш:
– Предстоят.
И вие се край старата ти стряха
димът на недовършения път,
И тичат срещу тебе
златни,
сини,
червени,
черни,
пълни с простота

четирийсет и четири години
нечакани и чакани неща.

Найдене, човек не бива да подсказва на Господ, оттогава досега срещу тебе изтичаха четирийсет и шест години, нека да дочакаш още толкова. Автографът за мен в книгата ти „Зърна за посев“ е:

На Банко П. Банков, с когото си имаме симпатия вече толкова години; с пожелание това да бъде до като бъдем такива, такива 11.11.77.

Найдене, такива сме. Банко.

2017, София

НА СЦЕНАТА

На 11 февруари 2017 г. в Синдикален дом на културата на транспортните работници в България „Освобождение“ се състоя Шестият благотворителен концерт „ДА ПОБЕДИМ ЗЛОТО С ХОРОТО“, организиран от НЧ „Д-р Петър Берон – 1926 г.“. В него участваха Фолклорен танцов ансамбъл „ЖАР“ (Танцов състав „ЖАР“ и Детски танцов състав „ЖАР“) и приятели: Фолклорен танцов ансамбъл „На мегдана“, Клуб за народни танци „Хороводец“, Танцова формация „Дживгари“, Ансамбъл за народни танци „Българани“, Ангел Низамски и Клюб за народни хора „Деликанлии“, Танцов състав „Пасарелци“ и Клуб за народни танци „Астра“.

*

Белослава Костадинова от класа по джаз и поп пеене на Румяна Коцева бе в главната роля на постановката на Софийска опера и балет „Лили и вълшебното бисерче“ (по приказката „Пук“ на Валери Петров). След премиерата на 25 февруари 2017 г. постановката бе изиграна още три пъти (на следващия ден и на 4 и 5 май). Музиката е на Любомир Денев, диригент Жорж Димитров, пластика Маша Илиева, сценография Атанас Янакиев, костюми Марта Миронска, режисьор Анри Кулев.

Секретар НЧ „Д-р ПЕТЪР БЕРОН – 1926 г.“:
Светла СЛАВЕЕВА
Главен редактор: д-р Елена АЛЕКОВА
Художник: Костадин ЛЯНГОВ
Фотограф: Виктор ВИКТОРОВ
Адрес: София 1408, бул. „Витоша“ 109;
тел.: 952 25 78
Вестникът се разпространява безплатно

ISBN 2534-899X